

viure als pirineus

Viure als Pirineus, 10/08/22

Què passa a la Cerdanya?

Si heu estat seguint les notícies sobre la Cerdanya a la premsa, darrerament, potser us haureu fet una idea curiosa sobre què passa a la comarca. Sembla com si s'hagués despertat una petita revolució entre els mateixos cerdans que reclamen habitatges dignes a preus assequibles i la fi de la gentrificació.

Si aquesta és la idea que us heu fet, lamento dir-vos que aneu errats. No perquè no hi hagi molta gent que, com jo, ho pensi així, que cregui que s'han construït massa segones residències i que el model està provocant uns efectes secundaris desastrosos per l'economia de la major part dels cerdans, sinó perquè de reacció popular en contra, res de res.

Com a molt, uns quants joves que, per necessitat i per convicció, han sortit als mitjans de comunicació queixant-se. Però res més. Els polítics comarcals miren cap a un altre costat. Heu sentit alguna declaració d'algun responsable comarcal o d'algun alcalde, ni tan sols d'algun regidor, a favor de limitar el creixement de segones residències?

Els pocs que diuen alguna cosa als mitjans de comunicació fan servir el mateix esquema: els sap molt de greu, però els plans urbanístics estan aprovats i no poden fer res. Llàstima que sigui mentida. Els plans es poden canviar, però no tenen gens d'interès a fer-ho. Clar que si ho fessin, possiblement, rebrien una bona estrebada de molts dels seus electors i les municipals estan a menys d'un any, així, que aquí pau i després glòria.

Alguna cosa sí que es mou, no us penseu. Un conjunt d'associacions de diferent índole es van reunir el 21 de maig al Museu Cerdà de Puigcerdà i sota el nom de "Confluència per una Cerdanya Sostenible", van presentar un decàleg de dotze punts (sí, dotze, no deu) a favor de respectar el medi ambient i de canviar el model econòmic de la Cerdanya. Entre les entitats signants, n'hi havia algunes de ben antigues com l'Institut d'Estudis Ceretans, Ceretània o el Grup de Recerca de Cerdanya; algunes de ben reivindicatives, com SOS Pirineus o Salvem Èller i alguna creada ad hoc, com Cerdanya en Acció pel Clima.

Per primera vegada, a la Cerdanya es reunien entitats molt diverses per demanar totes el mateix: canviem de rumb o acabarem malament. La reunió va constar amb la presència de destacats polítics locals i de membres de la societat civil.

Encara és d'hora per veure si això serà només un brindis al sol o tindrà alguna repercussió pràctica a mitjà o llarg termini. Però moviments, diguem-ne, tel·lúrics, sí que n'hi ha. Ara bé, que tinguin afectació sobre el món real, de moment no se'n veuen.

La major part de la societat cerdana continua com sempre: anestesiada. Ja és molt que una part significativa s'hagi despertat i reclami canvis, però encara és insuficient. Mentre la majoria passi del tema, les administracions, que tenen la potestat legal d'introduir canvis reals en el teixit socioeconòmic cerdà no mouran un dit. En part, perquè tenen por d'aquesta mateixa societat anestesiada.

Evidentment, no hi ha cap vareta màgica que solucioni aquests problemes. La gentrificació és cada cop més preocupant. Estem convertint la Cerdanya en un lloc només per a rics. I al final, només els rics hi podran viure. Aquells que ho estan permetent haurien de pensar fredament si és el que volen, no només per als seus fills, sinó per a ells mateixos. Aquests processos van molt de pressa i els afectaran aviat, si és que no ho estan fent ja.

Enric Quílez i Castro. President del Grup de Recerca de Cerdanya